

97/1

89 05 22 01

03 - 11 -

601, 603, 632

645

Herceg Mihály

Dr. Halász László

A MINISZTER ELNÖK

a. BM 1-a-1429/97.

b. nyisz. rendelkezés

alapján.

1./ - A junius 16-ai temetés szervezése körüli huza-vona egyre inkább megosztja az abban részt vevő személyeket. A "csak temetést akarók" csoportját - pl. HALDA, VÁSÁRHELYI, KENEDI - fárasztja a most már szinte mindennapossá váló üléselés, míg a SZILÁGYI SÁNDOR "fennhatósága" alatt álló szervezők újabb és újabb "ötletekkel" rukkolnak elő. Többször felmerül körükben a "hatalom jólétiértsége" is.

Szilágyi, aki - többek határozott csodálkozására - magának vindikálja március 15. megszervezését, úgy érzi, hogy "ért a tömegek mozgatásához", és ezért minden, a tervei ellen irányuló kifogást (a TIB részéről is) meglehetősen nehezen akar tudomásul venni. Ugy véli, "ha most ők azt kívánják, hogy helikopteren szállítsák át a városon a koporsókat, azt is megtennék", az eddigi előkészületeket pedig "dilettáns munkának" tartja.

Szilágyi legújabb elképzelései szerint a TIB-nek és a Politikai Foglyok Szövetségének egy közös közleményt kellene kiadni, melyben felszólítják a hozzátartozókat, hogy az elhunytakról készült fényképeket bocsássák a rendelkezésükre, egyrészt a ravatalozás helyszínének (Hősök tere) dekorálására, másrészt a tömegben való "felmutatásra". Ehhez a váci FORTE gyár MDF szervezetétől és a Kiállítást Kivitelező Vállalattól ígértek számukra segítséget, de számítanak külföldi anyagi hozzájárulásra is. Szilágyi az MTV-től beadványban akarja kérni, hogy 16-án a nemzeti gyásznaphoz illő műsort sugározzon. Junius 15-ére nemzetközi sajtótájékoztatót tervez.

- Halda Aliz szerint a temetési szertartást a temetőben kell megtartani, a tv-t csak a közvetítésre és a "népszerűsítésre" kellene felhasználni, míg a tömegeknek az esemény előtt és után, két-két napon keresztül lehetőséget kellene teremteni a kegyeletadásra. Halda célszerűnek tartaná, ha a "makói különvonat helyett, Makón helyi megemlékezést tartanának a bebörtönzöttek emlékére".
- A Republikánus Kör képviselői is be akarnak kapcsolódni a szervezésbe, mert sérelmesnek tartják kihagyásukat, és elképzelhetőnek vélik egyesek részéről a "partizánkodást" is.
- A szervezők május 22-ére összehívták a TIB plenáris ülését, melynek témája ismét a temetési előkészületek megvitatása lesz.

97/1a

- Egyesek részéről ötletként felvetődött, hogy emelné a temetés fényét, ha részleteket játszanának be a most előkerült Nagy Imre-per hanganyagából. Főként a vádlottak utolsó szó jogán mondott beszédeire gondolnak.
- A temetést követő gyűléssel kapcsolatos további információként LAJOS JULIANNA, a Reform című ujság munkatársa meg nem nevezett belügyi forrásra hivatkozva közölte Vásárhelyi feleségével, hogy esetleges rendezavarás bekövetkeztére tűzparancsot adtak ki az illetékes szervezeteknek.
- Az "Unió" című lap június első hetében megjelenő 3. számában Halda Aliz, GYENES JUDIT és MÉCS IMRE nyilatkozik egy interjúban a június 16-i temetéséről, annak lefolyásáról. Egybehangzóan úgy nyilatkoztak: nem szeretnék, hogy bárkik az eseményt politikai demonstráció megtartására használják fel; a maguk részéről a családtagokkal egyetértésben azt szeretnék, ha a temetés során a kegyeleti elemek lennének jelen.

Inspirálásukra a lap - az interjú gondolatát megerősítendő - egy önmérsékletre figyelmeztető szerkesztőségi cikk megjelentetését is tervezi.

Az információ forrása megbízható, ellenőrzött; tartalma részben ellenőrzött.

Intézkedés: a biztosítási terv szerint.

A MINŐSÍTÉS MEGSZÜNT

/ III/III /

a... BM 1-a-1429/97..

ASZA-TA

..... nyitva rendelkezése alapján.

97/3

89 05 22 03

6

Dr. Hellebrandt László

13-10--

605,632 / 644

Herczeg Miklós

3./ Az MDF debreceni szervezete azzal a kéréssel fordult dr. Paskai László bitorshoz, hogy a Nagy Imre és társai temetését megelőző vasárnapon, azaz június 14-én ökumenikus istentiszteleten emlékezzenek a nemzet nagy halottaira. Közlik továbbá, hogy ezt a felhívást eljuttatták valamennyi tömeges befolyással rendelkező egyházhoz, és egyúttal felszólították az ország minden gyülekezetét, hogy a temetés napján, annak időpontjában, szólaltassák meg harangjaikat az áldozatok emlékére.

Intézkedés: jelentették a BM III/III Csoportfőnökségnek.

/ Komárom megye /

Minősítés törölve!

K/3

B4-KO-16-11-78/1-68

..... sz. irat alapján

199. 1999-03-31 nap

[Signature]

97/4

89 05 22 04

4
Dr. Hellebrandt László

01-08-01

Herczeg Miklós

407, 406, 423, 426, 428,

TÖRÖLVÉNY

A minősítést megszüntette:

Dr. Hellebrandt László

Beosztása: IH ny. ezr.

1999 03. 03.

Törlés hífeléül:

E. H.

- 4./ New York-i főkonzulátusunk KÜM-nek küldött távirati jelentése szerint VÉGVÁRI VAZUL r.k. pap, püspöki helynök Nagy Imre és társai temetésével kapcsolatban a következőket mondta el a főkonzulnak:

Az amerikai magyar emigráció a temetésre részben mint számára elégtételt nyújtó eseményre, de inkább mint a nemzeti megbékéléshez vezető ut "nagy horderejű, elkerülhetetlen állomására" készül.

Érdekeltek és biznak a rendezvény zavaroktól mentes, rendezett lefolyásában, ugyanakkor látják a veszélyeket, értékelésük szerint sok a vesztenivalójuk. Ezért a nézetkülönbségek és szembenállás világos meghatározása mellett konzultációt és együttműködést tartanak szükségesnek a kormányzattal. Véleményük szerint a kormányznak igyekeznie kell elhíttetni a közvéleménnyel, hogy június 16-át valóban a nemzeti megbékélést szolgáló eseménynek tekinti, nem csak kényszerből tűri el. Ezen túlmenően rendezésteileg diszkréten kell viselkednie, nem teremthet fizikai konfliktust a tömeggel, nem húzhat olyan vonalat, amely átlépésre ingerli az embereket.

Nagy jelentőséget tulajdonítanak az esemény előestjének. Ugy vélik, a felelős tényezőknek mindkét oldalon fel kell hívniuk a figyelmet a nyugalom, a tiszteletadás szükségességére. Személy szerint itt látja legjobban saját szerepét is.

Végvári Vazul a közeli napokban egyeztető megbeszélést folytat KIRÁLY BÉLÁ-val, majd azt követően - valószínűleg Királlyal együtt - ismét találkozni fog a főkonzulunkkal.

Az információ megbízható, ellenőrzött.

Intézkedés: tájékoztatják a BM III/III Csoportfőnökséget.

/ III/I /

HK